

**ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE
2016. GODINE**

Razred ili kategorija natjecanja: **8. razred**

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova ____ / 70

Potpis članova Županijskog povjerenstva

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Za rješavanje zadataka predviđeno je 60 minuta.

Ispit se rješava kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Uporaba obične olovke i crvene ili neke druge boje tinte (osim plave) rezultira diskvalifikacijom učenika.

Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu standardnoga hrvatskoga jezika, posebice treba poštivati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena. Za pisanje geografskih imena u ispitima i praktičnim radovima primjenjuje se Hrvatski pravopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje (2013.).

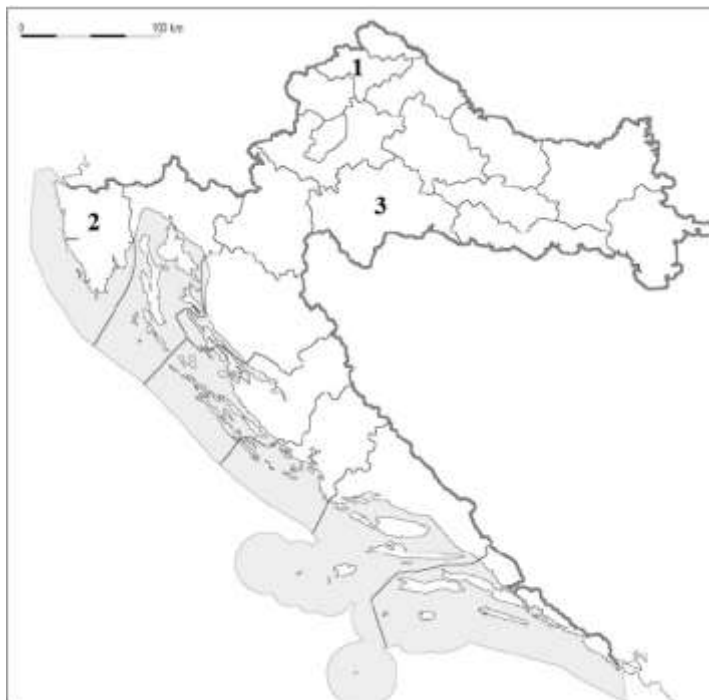
Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena je uporaba čitljivo napisanog velikog tiskanog slova.

Za vrijeme pisanja ispita ne smije se koristiti ništa osim navedenoga pribora za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilno provođenje natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita.

Učenicima se dopušta pisanje po marginama i praznim stranicama ispitnog materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Potpuno ispravno riješeni zadatci, prema uputi za rješavanje vrednuju se s jednim, dva ili tri boda. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice, ako nije bilo korekcije odgovora u tim česticama. Netočno riješeni zadatci i naknadno ispravljeni odgovori te odgovori koji su pisani velikim tiskanim slovima ili kombinacijom tiskanih i pisanih slova, kao i odgovori u zagradama ne vrednuju se.

PRVA ČETIRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE KARTE HRVATSKE.

3

1. Brojevima na karti označene su tri županije.

Ime županije označene brojem **1** je _____.

Ime županije označene brojem **2** je _____.

Ime županije označene brojem **3** je _____.

2

2. Među županijama označenima na karti brojevima, prema podacima Popisa stanovništva 2011. godine, najgušće naseljena županija označena je brojem _____, a najrjeđe naseljena županija označena je brojem _____.

3

3. Prema podacima Popisa stanovništva 2011. godine u Splitsko-dalmatinskoj županiji živjelo je 454 798 stanovnika. Površina županije je 4540 km².

Gustoća naseljenosti Splitsko-dalmatinske županije za 2011. godinu iznosi _____ stanovnika po km² (dobiveni rezultat zaokruži na jednu decimalu).

Splitsko-dalmatinska županija naseljena je _____ (upiši gušće ili rjeđe)

od prosjeka za Republiku Hrvatsku.

Na priloženoj karti Splitsko-dalmatinsku županiju označi brojem **4**.

Prostor za računanje:

2

4. Na priloženoj karti županiju koja graniči i sa Srbijom i s Mađarskom označi brojem **5**. Ime te županije je _____.

U SLJEDEĆA DVA ZADATKA POVEŽI PAROVE UPISIVANJEM SLOVA NA CRTU ISPRED PONUĐENIH ODGOVORA. TRI CRTE MORAJU OSTATI PRAZNE.

2 5. Navedena naselja poveži s otocima na kojima se nalaze.

A Omišalj

B Betina

_____ Krk _____ Dugi otok _____ Ugljan

_____ Murter _____ Vis

2 6. Navedena naselja poveži s krškim poljem na čijem su rubu nastala.

A Knin

B Otočac

_____ Kosovo polje _____ Petrovo polje _____ Gacko polje

_____ Krbavsko polje _____ Ličko polje

U SVAKOM OD SLJEDEĆA TRI ZADATKA JEDAN JE ODGOVOR TOČAN. ZAOKRUŽI SLOVO ISPRED TOČNOG ODGOVORA.

1 7. Koja među navedenim rijekama ima snježno-kišni režim?

- a) Sava b) Drava c) Kupa d) Bednja

1 8. Koja je od navedenih autohtonih sorti vina najzastupljenija u okolici Šibenika?

- a) dingač b) postup c) žlahtina d) babiće

1 9. U kojoj od navedenih država živi najveći broj Hrvata?

- a) u Crnoj Gori b) u Sloveniji c) u Srbiji d) u Mađarskoj

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENIH FOTOGRAFIJA.

2 10. Na crtu ispod svake fotografije upiši naziv reljefnog oblika.

**U SLJEDEĆIH PET ZADATAKA DVA SU TOČNA ODGOVORA. ZAOKRUŽI SLOVA
ISPRED TOČNIH ODGOVORA.**

- 2** **11.** Koje dvije od navedenih županija imaju najveći udio stanovništva starijeg od 65 godina prema Popisu stanovništva 2011. godine?
- a) Zagrebačka b) Krapinsko-zagorska c) Šibensko-kninska
d) Splitsko-dalmatinska e) Ličko-senjska
- 2** **12.** Koji su od navedenih gradova regionalni centri u Zagrebačkoj makroregiji?
- a) Slunj b) Bjelovar c) Križevci d) Krapina e) Sisak
- 2** **13.** Koja od navedenih stalnih polja tlaka zraka uzrokuju padaline i promjenljivo vrijeme u Hrvatskoj?
- a) sibirski anticiklon b) islandska ciklona c) aleutska ciklona
d) azorska anticiklon e) genovska ciklona
- 2** **14.** Kojima je od navedenih međunarodnih organizacija Hrvatska najkasnije pristupila?
- a) UN b) Vijeće Europe c) MOO d) EU e) NATO
- 2** **15.** Koja od navedenih područja Hrvatske imaju umjereno toplu vlažnu klimu s toplim ljetom?
- a) Ličko polje b) Srijem c) otok Krk d) otok Rab e) Vrgoračko polje

U SLJEDEĆIH SEDAM ZADATAKA DOPUNI REČENICE.

- 1** **16.** Ime rijeke koja završnim dijelom protječe kroz Karlovac, a ujedno je i dijelom svoga toka granična rijeka Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine je _____.
- 1** **17.** Ime hrvatskog parka prirode koji je 2015. godine uvršten na popis UNESCO-a kao prvi geopark u Hrvatskoj je _____.
- 2** **18.** Imena županija kojima (početkom 2016. godine) pripadaju dijelovi Gorske Hrvatske su: _____
_____.

- 1** **19.** Naziv za uzgoj stoke na pašnjacima uz malo ulaganja i skromne prinose zastupljen na prostoru Dalmatinske zagore je _____ stočarstvo.
- 2** **20.** Ime najdulje rijeke Primorske Hrvatske koja cijelim svojim tokom teče teritorijem Hrvatske je _____, a ime rijeke Primorske Hrvatske čiji je dio toka proglašen nacionalnim parkom je _____.
- 2** **21.** Najraširenije stijene u građi reljefa Jadranske i Gorske Hrvatske su _____ i _____. Naziv dominantnog vanjskog procesa kojim se preoblikuju ove stijene je _____, a naziv skupine prema postanku kojoj pripadaju ove stijene je _____ stijene.
- 2** **22.** Ime većeg umjetnog jezera koje se nalazi u neposrednoj blizini Ogulina je _____, a ime reljefne uzvisine u čijem se podnožju nalazi Ogulin je _____.

U SLJEDEĆEM ZADATKU POVEŽI POJMOVE UPISIVANJEM PRIPADAJUĆEG SLOVA I BROJA NA CRTU ISPRED POJMOVA U LIJEVOM STUPCU. DVA SE POJMA IZ SREDNJEGA I DESNOGA STUPCA NE MOGU POVEZATI.

- 3** **23.** Navedene krajnje točke Hrvatske poveži s njihovim geografskim imenima i geografskim koordinatama na kojima se nalaze.
_____ najsjevernija točka RH	A Ilok	1 42°22'40" / 16°20'19"
_____ najistočnija točka RH	B Palagruža (Galijula)	2 46°33'18" / 16°22'08"
_____ najzapadnija točka RH	C Sveti Martin na Muri	3 45°11'45" / 19°26'50"
	D Bašanija (rt Lako)	4 42°23'32" / 18°31'52"
	E Vitaljina (rt Oštra)	5 45°29'13" / 13°29'30"

U TEKSTU KOJI OPISUJE NACIONALNU STRUKTURU STANOVNIŠTVA HRVATSKE TRI SU POGREŠNA POJMA. PRONAĐI IH U TEKSTU, ISPIŠI U PRVI STUPAC TABLICE, A UZ NJIH U DRUGI STUPAC U ISTOM REDU UPIŠI TOČNE POJMOVE.

3

24. Prema podacima Popisa stanovništva 2011. godine Hrvati su činili nešto više od 90 % stanovništva Hrvatske. Uz Hrvate u Hrvatskoj žive i pripadnici nacionalnih manjina među kojima su najbrojniji Srbi i Talijani. Najveći postotni udio Srba u ukupnom stanovništvu zabilježen je u Ličko-senjskoj županiji, a Talijana u Istarskoj županiji. Najveći udio Čeha u ukupnom stanovništvu zabilježen je u Zagrebačkoj županiji.

POGREŠAN POJAM	TOČAN POJAM

U SLJEDEĆA DVA ZADATKA DVIJE TVRDNJE OD PET NAVEDENIH SU TOČNE. ZAOKRUŽI SLOVA ISPRED TOČNIH TVRDNJI.

2

25. Koje su od navedenih tvrdnji o obilježjima i gibanjima Jadranskog mora točne?

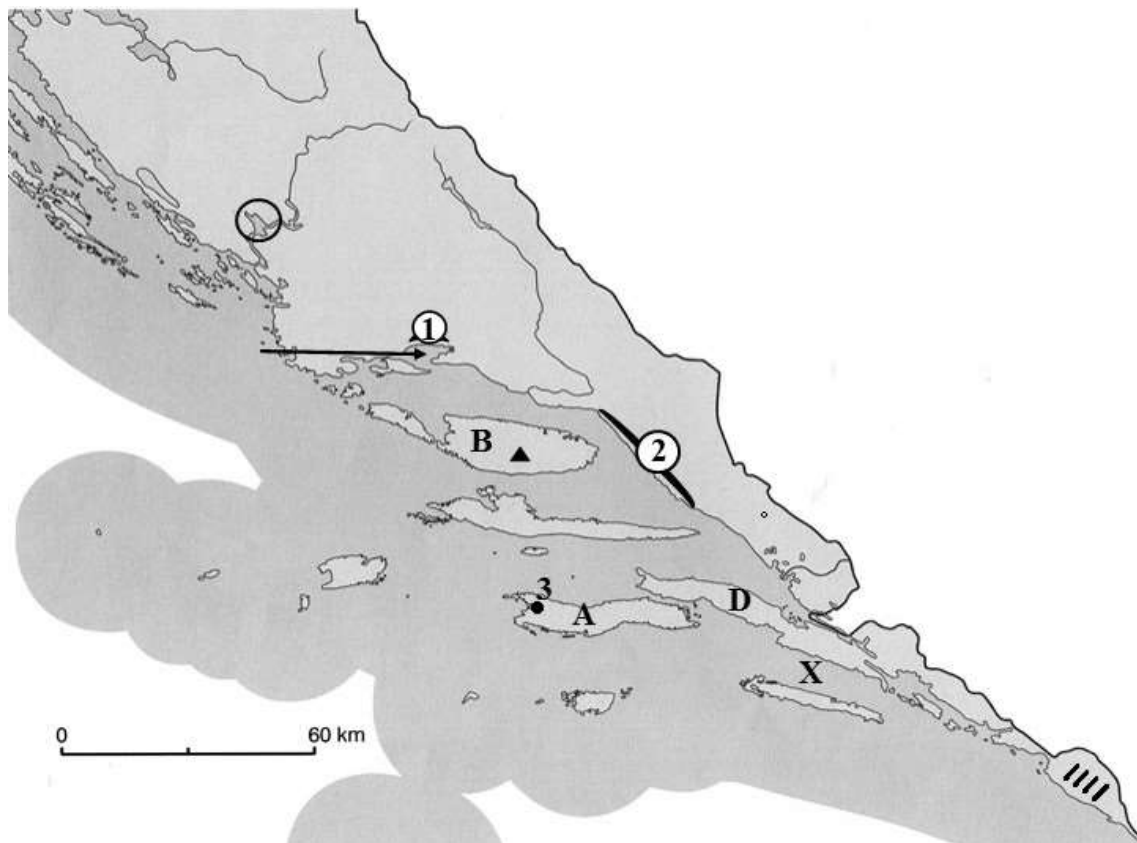
- a) Sjeverozapadni dio Jadranskog mora plići je u odnosu na jugoistočni.
- b) Prosječna prozirnost manja je oko Galijule nego uz zapadnu obalu Istre.
- c) Prosječna slanoća manja je oko Paga nego južno od Lastova.
- d) Amplituda plimnog vala raste od sjeverozapada prema jugoistoku.
- e) Prosječna temperatura površinskih slojeva smanjuje se zimi od sjeverozapada prema jugoistoku.

2

26. Koje su od navedenih tvrdnji o topografskim kartama točne?

- a) Topografska karta detaljan je prikaz manjeg dijela Zemljine površine.
- b) Što je mjerilo topografske karte sitnije, karta će prikazivati manji prostor.
- c) Što je razmak među izohipsama na topografskoj karti veći, teren je strmiji.
- d) Što je mjerilo topografske karte sitnije, to su vrijednosti ekvidistance manje.
- e) Prostor prikazan na listu topografske karte mjerila 1:50 000 detaljnije će biti prikazan sa 4 lista topografske karte u mjerilu 1:25 000.

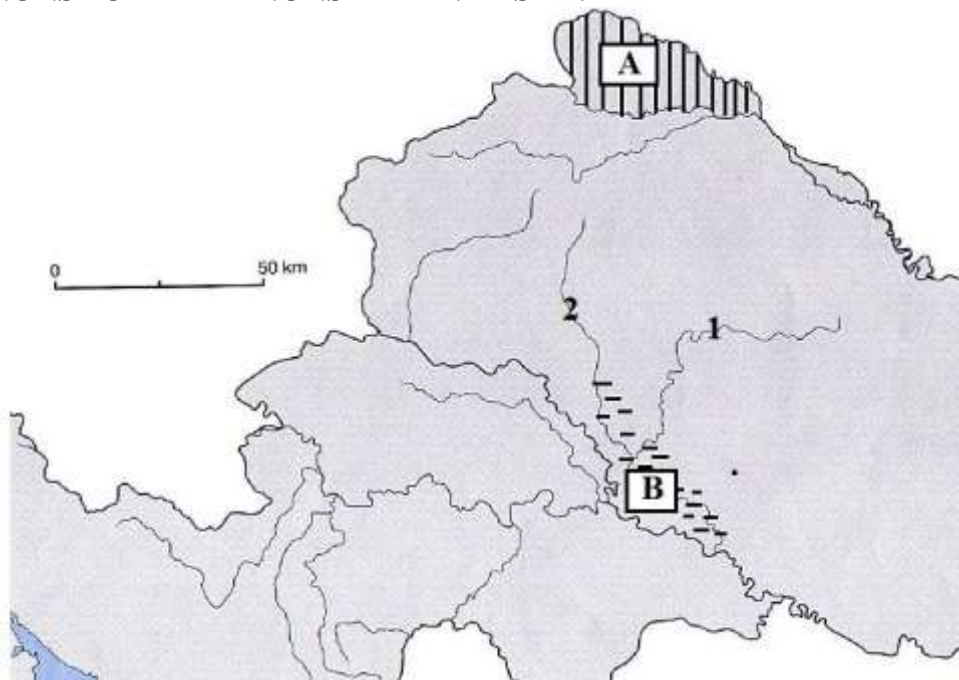
SLJEDEĆIH ŠEST ZADATAKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE JUŽNOG DIJELA JADRANSKE HRVATSKE.

- 3** 27. Ime otoka označenog na priloženoj karti slovom **A** je _____, a ime naselja na tom otoku u kojem se nalazi brodogradilište označenog na priloženoj karti ● i brojem **3** je _____. Označeni otok poznat je po dugoj tradiciji uzgoja biljke uljarice čiji je naziv _____.
- 2** 28. Na priloženoj karti slovom **B** označen je najviši hrvatski otok. Ime otoka je _____, a ime najvišeg vrha označenog ▲ je _____.
- 2** 29. Ime zaljeva označenog na priloženoj karti vrhom strelice je _____ zaljev, a ime reljefne uzvisine sjeverno od njega označene brojem **1** je _____.
- 2** 30. Ime kanala označenog na priloženoj karti slovom **X** je _____ kanal, a ime reljefne uzvisine označene na priloženoj karti brojem **2** je _____.

- 2** **31.** Ime poluotoka označenog na priloženoj karti slovom **D** je _____, a ime mjesta na tom poluotoku u kojem se nalazi solana je _____.
- 2** **32.** Ime flišne udoline označene na priloženoj karti kosim crtama je _____, a ime jezera zaokruženog na karti je _____.

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE KARTE DIJELA PANONSKO-PERIPANONSKE HRVATSKE.

- 3** **33.** Geografsku regiju na priloženoj karti označenu okomitim crtama i slovom **A** sa sjevera omeđuje rijeka _____ (upiši ime), s juga rijeka _____ (upiši ime), a ime te regije je _____.
- 2** **34.** Ime rijeke označene na priloženoj karti brojem **1** je _____, a ime rijeke označene na priloženoj karti brojem **2** je _____.
- 2** **35.** Ime močvarnog područja, ujedno i parka prirode, na priloženoj karti označenog vodoravnim crticama i slovom **B** je _____.
- Koje je od navedenih vrsta tla karakteristično za navedeno močvarno područje?
- a) smeđe tlo b) crnica c) podzoli d) aluvijalno tlo